

Handlingsplan 2010-12

REGIONALE
FORSKNINGSFOND

OSLOFJORDFONDET

Vedtatt av fondsstyret 11.08.10

Innledning

Handlingsplanen er utarbeidet av fondsstyret for det regionale forskningsfond Oslofjordfondet. Planen er utarbeidet på bakgrunn av bestillingsbrevet og samarbeidsavtalen fra fylkestingene i de fire fylkene Buskerud, Telemark, Vestfold og Østfold, FoU-strategiene for hvert fylke og gjeldende retningslinjer for regionale forskningsfond fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Fondsstyret er ansvarlig for utarbeidelse av handlingsplanen. Handlingsplanen skal prioritere bruken av fondsmidlene med hensyn til tematikk, målgrupper og vektlegging av de ulike søknadstypene. Handlingsplanen er flerårig og vil, som bestillingsbrev og oppnevningssperiode, følge valgperiodene. Planen skal oppdateres årlig.

Regionale forskningsfond

Stortinget har vedtatt å etablere regionale forskningsfond fra 2010. Regionale forskningsfond (RFF) er et nytt virkemiddel for nærings- og kunnskapsutvikling i regionene. RFF skal styrke forskning for regional innovasjon og regional utvikling og skal være et redskap for å støtte opp under regionens prioriterte innsatsområder og mobilisere til økt FoU-innsats.

Forskningsinstitusjonene har en viktig rolle i utviklingen av framtidens kunnskapsdrevne næringsliv og offentlige sektor. RFF skal også øke regionenes forskningsevne gjennom utvikling av gode og konkurransedyktige FoU-miljøer i alle fylker.

Visjon og mål for Oslofjordfondet

Fylkestingene i Buskerud, Telemark, Vestfold og Østfold vedtok i april 2010 en bestilling til Oslofjordfondet. Bestillingsbrevet viser til viktige og gjennomgående utviklingstema i alle de fire fylkene som inngår i fondsregionen.

Oslofjordfondet har som visjon at FoUol-arbeidet skal styrke kunnskapsutviklingen, verdiskapingen og mulighetene for en bærekraftig utvikling av hele regionen *ved å styrke* regionenes prioriterte innsatsområder:

- Energi og miljø
- Velferd, helse og omsorg

- Utdanning og opplæring
- Reiseliv, opplevelsesnæring og attraksjonskraft
- Teknologi

Regionale problemstillinger, målgrupper og forskningsfokus

Oslofjordfondet skal stimulere til forskning og utvikling som tar utgangspunkt i regionale behov, muligheter og fortrinn. Innsatsen skal rettes inn mot de satsingsområdene som har størst potensial for innovasjon og nyskaping i offentlig og privat sektor.

Det er viktig med en konsentrasjon av virkemiddelbruken for at fondets midler skal fremstå med en profil som synliggjør en tydelig forskjell fra andre offentlige virkemidler. Fondets midler skal kunne støtte forskning og utvikling i bedrifter og offentlige virksomheter innenfor de prioriterte innsatsområdene. Hvert år skal det lyses ut midler både til næringsrelatert forskning og til offentlig relaterte tema.

Oslofjordfondet ønsker å bidra til å styrke spesifikke nærings- og kompetanseklynger, som regionen har fortrinn innenfor (NCE miljøene mfl), og det regionale innovasjonssystemet innenfor og på tvers av ulike bransjer og spesialiserte klynger.

Regionens prioriterte innsatsområder og mulige forskningstema

Forslaget til tema tar utgangspunkt i bestillingsbrevet til fondsstyret og fylkeskommunenes forskningsstrategier.

Innovasjon og nyskaping innenfor energi og miljø

Aktuelle tema innenfor satsingsområde energi og miljø er bla.:

- Fornybar energi, utvikling og anvendelse av fornybar energi fra biogass/biomasse, geotermisk energi og avfallsbearbeiding
- Miljøvennlig og effektiv energiforbruk i industri, offentlig og privat sektor
- Energihandel og energitransport
- Industrielle produksjonsløsninger
- Grønne materialer og grønne kjemikalier
- Offentlig planarbeid og tjenesteutvikling

Det er aktuelt å stimulere til aktivitet i første omgang mot bedrifter og regionale bedriftsprosjekter.

Innovasjon og nyskapning innenfor velferd, helse og omsorg

Innenfor velferd, helse og omsorg er folkehelse sentralt med fokus på prosjekter innen:

- Forebyggende og helsefremmende arbeid
- Helsetjenester; Offentlig og privat samhandling
- Aldring, helse og omsorg

Problemstillingene er primært basert på offentlig tjenesteutvikling og det er aktuelt å stimulere til aktivitet i første omgang med kvalifiseringsstøtte og regionale offentlige prosjekter.

Innovasjon og nyskapning innenfor reiseliv, opplevelsesnæring og attraksjonskraft

Aktuelle problemstillinger er bla.:

- Bærekraftig turisme i lokal kulturarv
- Bærekraftig stedsutvikling og attraksjons målinger
- Norsk tradisjonsmat

Det er liten forskningsaktivitet innen reiseliv og opplevelsesnæring nasjonalt. Her vil det kreve en større kompetanseoppbygging på området og det er aktuelt å stimulere aktivitet i første omgang med kvalifiseringsstøtte.

Innovasjon og nyskapning innenfor utdanning og opplæring

Innsatsområdet utdanning og opplæring er fokuset kompetanseheving på alle nivåer fra undervisnings- og forskningsinstitusjoner, bedrifter til offentlig sektor og dekkes ved en generell kompetanseheving på alle nivåer ved økt forskningskompetanse, videreformidling og anvendelse av forskningsresultater. Aktuelle tema kan være:

- Økt forskningskompetanse
- Kompetanseoppbygging i bedrifter og offentlig sektor

Økt forskningskompetanse i forskningsinstitusjonene skal primært oppnås gjennom forsknings- og utviklingsprosjekter initiert av næringslivet eller offentlig sektor, mens eventuelle mobilitetsprogram gjerne kan initieres av FoU-institusjonene basert på FoU-behov i næringslivet eller offentlig sektor.

Fondet ønsker å stimulere bedriftene til å øke sin forskningskompetanse ved bla å benytte Nærings-ph.d.-ordningen til Forskningsrådet.

Innovasjon og nyskaping innenfor teknologi

Teknologisk utvikling, økt anvendelse innenfor eksisterende og nye områder og kompetanseutvikling innen:

- Systems engineering
- Maritim engineering
- Mikro-og nanoteknologi
- Batteriteknologi
- Bioteknologi
- Drikkevannskvalitet og vannrensningsteknologi
- Prosessindustri

Det er aktuelt å stimulere aktivitet i første omgang mot bedrifter og regionale bedriftsprosjekter.

Søknadstyper

Fylkestingenes bestillingsbrev oppfordrer fondsstyret i en oppstartsfasen å konsentrere seg om et fåtall søknadstyper, og særlig vektlegge regional kvalifiseringsstøtte rettet mot *regionale bedriftsprosjekter* og *regionale offentlige prosjekter*. Bakgrunnen er et ønske om å fremme og mobilisere til bedrifters og offentlig sektors bruk av forskning og utvikling.

Fondsstyret vil i perioden 2010-2012 vurdere utlysning av:

- Regional kvalifiseringsstøtte
- Regionale bedriftsprosjekter
- Regionale offentlige prosjekter
- Regionale institusjonsprosjekter.

Regional kvalifiseringsstøtte er primært tiltenkt rettet mot utvikling av prosjekter innen offentlig og privat sektor, men fondsstyret ønsker i tillegg å benytte kvalifiseringsstøtte til å stimulere faglig sterke forskningsmiljøer i regionen til å søke EU-midler.

Mer informasjon om de ulike søknadstyper på Regionale forskningsfonds nettsider:

www.regionaleforskningsfond.no

Generelle vurderingskriterier

Generelle vurderingskriterier vil følge av de krav som Norges forskningsråd har tillagt den enkelte søknadstype. Mer informasjon om generelle vurderingskriterier på Regionale forskningsfonds nettsider: www.regionaleforskningsfond.no

Regionale vurderingskriterier

FoU-arbeidet i regionen skal ta utgangspunkt i regionale behov, muligheter og fortrinn. Forskningsinnsatsen skal rettes inn mot de satsingsområdene som har størst potensial for innovasjon, nyskaping og produksjon i offentlig og privat sektor.

Til Oslofjordfondet er det knytte følgende spesielle kriterier opp mot sine utlysninger:

For alle forskningsprosjekter

- Regionale prosjekter skal basere seg på å utvikle et langsiktig samarbeid mellom ulike aktører. Spesielt oppfordres det til prosjekter med en "triple heliks"-struktur, der både partnere fra næringslivet, det offentlige og forskningsinstitusjoner deltar.
- Regionale prosjekter skal fremme samarbeid innad i regionen og/eller med andre fondsregioner.
- Regionale prosjekter skal ha fokus på nytenkning og verdiskapning i fondsregionen.
- Prosjektene skal være samfunnsmessig relevante og fokusere på viktige utfordringer i offentlig og/eller privat sektor.
- Prosjektene bør ha nasjonale og internasjonale siktemål, og inneha et potensial for å koble seg opp mot nasjonale og internasjonale programmer.
- Ny kunnskap skal komme hele regionen til gode.

For Regionale bedriftsprosjekter spesielt

- Bedriftsprosjekter som fortrinnsvis inkluderer små- og mellomstore bedrifter i samarbeid med FoU-miljø vil bli prioritert.

- Bedriftsprosjekter skal ha resultatmål som fremmer nyskapning, innovasjon og forbedret produksjon for bedriften.
- Det vil være en fordel om søker tilrettelegger for å benytte Nærings-ph.d.-ordningen til Forskningsrådet.
- Bedriftsprosjekter skal, hvis mulig, samfinansieres med SkatteFUNN-ordningen og andre finansieringskilder.

For Regional kvalifiseringsstøtte spesielt

- Generell prosjektkvalitet
- Sannsynligheten for å kunne videreføre forprosjektet til et hovedprosjekt
- Relevans i forhold til utlysningen
- Prosjekter som innebærer samarbeid på tvers av bransjer eller der hvor man samarbeider med fagmiljøer man tradisjonelt ikke har samarbeidet med vil bli prioritert.

Målgruppene for utlysningene i 2010-2012

Målgruppene for utlysningene i 2010-2012 er:

- Bedrifter
- Nærings- og kompetanseklynger
- Offentlig sektor
- Forskningsinstitusjoner
- Enkeltforskere og gründere

Organisering og utlysning

Nåværende handlingsplan gjelder for perioden 2010 – 2012, men skal oppdateres årlig. En detaljert plan for 2011 bør utarbeides først etter at utlysning av midler i 2010 har vært gjennomført og styret har trukket erfaring fra denne utlysningen.

Trinnvis utlysning i 2010

Oslofjordfondet legger opp til to årlige utlysninger. Utlysningene følger Forskningsrådets søknadsfrister, og styret foreslår følgende plan for utlysning av fondsmidler i 2010:

- a) Regional kvalifikasjonsstøtte utlyses i juni med søknadsfrist 1. september.
- b) Regionale bedriftsprosjekter, Regionale offentlige prosjekter og Regionale institusjonsprosjekter utlyses i august med søknadsfrist 13. oktober.

Fra 2011 vil Oslofjordfondet legge opp til to årlige utlysninger, en om våren og en om høsten. Dette innebærer både Oslofjordfondets midler og evt. fondets andel av den nasjonale 15 % potten.

Et forskningsprosjekt kan være fra 1-4 år, alt etter søknadstype og vedtak i fondsstyret. For prosjekter som går over flere år legges det opp til at prosjektet belastes tildelingsårets budsjett. Det betyr at et flerårig prosjekt som støttes ikke vil binde opp midler fra påfølgende års fondstildelinger. Krav til søkerens egenfinansiering følger ESAs regelverk for ulike søknadsordninger.

Styrets vurdering ved søknadsbehandling

Ved behandling av søknader vil fondsstyret vurdere fleksibilitet i spørsmålet om fordeling av midler mellom ulike søknadstyper og tema. Dersom det er mange gode søknader innen en søknadstype bør styret kunne vurdere å øke rammene her og isteden redusere en annen søknadstype innen samme tema. Tema og søknadstyper må sees i sammenheng med utlysning av midler fra den nasjonale 15 % potten.

Prioriterte forskningstema og søknadstyper for utlysning i 2010-2012

Prioriterte søknadstyper

Styret i Oslofjordfondet har innen rammen for fylkestingenes bestilling valgt å gi følgende prioritering for utlysning av midler for 2010 og 2011:

- a) Regional kvalifiseringsstøtte, som kan få fram gode problemstillinger for kommende forskningssøknader til Regionale bedriftsprosjekter, Regionale offentlige prosjekter og Regionale institusjonsprosjekter.

- b) Regionale bedriftsprosjekter, Regionale offentlige prosjekter og Regionale institusjonsprosjekter med fokus på forskning der arbeidet raskt kan komme i gang.

Prioriterte forskningstema for utlysning i 2010

Det blir lyst ut regional kvalifiseringsstøtte innen følgende prioriterte innsatsområder: a) Energi og miljø, b) Velferd, helse og omsorg og c) Reiseliv, opplevelsesnæring og attraksjonskraft og d) Teknologi. Tildeling av kvalifiseringsstøtte gir grunnlag for å arbeide videre med søknad om forskningsprosjekt inn mot RFF eller andre forskningsprogram.

Styret vurderer det slik at en skal prioritere et relativt avgrenset antall tema hvert år, og at finansierte forskningsprosjekter skal gi ny kunnskap om viktige forskningsutfordringer i regionen.

Av de fem innsatsområder foreslått prioritert fra fylkestingene for 2010-2012, er fire foreslått spesielt prioritert ved utlysning av forskningsmidler i 2010 .

Dette er: a) Energi og miljø, b) Velferd, helse og omsorg og c) Reiseliv, opplevelsesnæring og attraksjonskraft og d) Teknologi (se Tabell 1).

Prioriterte forskningstema for utlysning i 2011

Det er i 2010 foreslått avsatt midler til 20-40 regionale kvalifiseringsprosjekter. Styret har som mål å legge til rette for videre finansiering av gode kvalifiseringsprosjekter til ordinære forskningsprosjekter fra 2011. De fire hovedtema som er prioritert i 2010 er planlagt videreført i 2011. Kvaliteten og potensialet i innkommende kvalifiseringsprosjekter har innvirkning på fordelingen av midler i påkommende år.

Tema som ikke er prioritert av Oslofjordfondet i 2010 kan bli del av handlingsplanen og utlysningene i 2011.

Den nasjonale kvalitetspotten

15 % av midlene skal fordeles til de regionale forskningsfondene, som har best kvalitet på FoU-prosjektene, og til de fondene som har fått fram FoU-prosjekter finansiert gjennom mer enn ett fond. Midlene kanaliseres gjennom Norges forskningsråd til de regionale fondsstyrene.

I 2010 gjøres det unntak ved at de regionale fondene får tildelt midler fra "15 %-potten" til å delfinansiere:

- Felles utlysninger mellom flere fond.
- Utlysninger av utvalgte regionale problemstillinger gjennom nasjonale programmer.

Styret ønsker å delta aktivt i konkurransen om fellespotten innen fondets satsingsområder, og vil bla. støtte et samarbeidsprosjekt med Hovedstadsfondet innen helse i 2010-11.

Budsjettramme for Oslofjordfondet i 2010

Den økonomiske rammen for Oslofjordfondet 2010 er etter tildeling fra Kunnskapsdepartementet på 32 771 000 kroner, og tenkes fordelt som følger:

Utlysning av kvalifiseringsstøtte vår 2010	kr 8 000 000
Utlysning av prosjektmidler høst 2010	kr 21 500 000
Administrasjonskostnader, maks 10 %	kr 3 271 000

Midler som ikke blir benyttet i tildelingsåret kan overføres til neste budsjettår.

I tillegg tildeles Oslofjordfondet kr 4 921 000 fra konkurransepotten (15 % potten). Midlene skal utlyses, vurderes og tildeles i 2010-11 og forutsetter et i samarbeid med andre fondsregioner.

Operative mål for 2010-2011

Regionalt kvalifiseringsstøtte er et verktøy for å komme i gang med prosjektutvikling. Oslofjordfondet ønsker 15-20 gode forprosjekt fordelt på fire prioriterte innsatsområder: a) Energi og miljø, b) Velferd, helse og omsorg og c) Reiseliv, opplevelsesnæring og attraksjonskraft og d) Teknologi, som alle kan lede til forskningsprosjekter fra 2012. Videre er det ønskelig med 5-8 forskningsprosjekter rettet mot problemstillinger initiert av bedrifter og offentlig sektor med en varighet på 1-4 år.

Evalueringsarbeid med Oslofjordfondet

Det er vedtatt av de regionale forskningsfond og Norges Forskningsråd å gjennomføre en følgeevaluering av de regionale forskningsfond. Styret i Oslofjordfondet vil i løpet av 2010

starte en evaluering av fondsarbeidet i den hensikt å se hvilken grad fondet medvirker til å oppnå de overordnede målene som er satt for arbeidet.

Immaterielle rettigheter

Oslofjordfondet følger Norges forskningsråds regelverk hva gjelder eierskap til resultater, rettigheter til patenter etc. Se "Prinsipper for Norges forskningsråds rettighetspolitikk" 17.06.2008, www.forskningsradet.no/no/Kontrakter/1183468209165

Kilder

1. Regional forskningsfond - Felles bestillingsbrev til det regionale fondsstyret i "Oslofjordfondet" 2010-2012.
<http://www.regionaleforskningsfond.no/oslofjorden> under sentrale dokumenter
2. Fou-strategi for Buskerud, Telemark, Vestfold og Østfold
<http://www.regionaleforskningsfond.no/oslofjorden> under sentrale dokumenter
3. Retningslinjer for regionale forskningsfond fastsatt av Kunnskapsdepartementet
http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/lover_regler/retningslinjer/2009/Retningslinjer-for-regionale-forskningsfond.html?id=593488
4. Først mot fremtiden 2010-2016, Reiselivsplan for Buskerud
<http://www.bfk.no/Modules/theme.aspx?ObjectType=Article&ElementID=8288&Category.ID=4274&Itemid=2283>
5. Kommuneproposisjonen 2011 Prop. 124 S (2009-2010) Proposisjon til Stortinget
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/dok/regpubl/prop/2009-2010/Prop-124-S-2009-2010.html?id=604522>

Tabell 1 Forslag til fordeling av fondsmidler på søknadstyper og tema for 2010

Regionens prioriterte innsatsområder	Forslag til satsingsområder	Ramme 29,5 mill	Søknadstyper	Beløp per prosjekt
Energi og miljø	Utvikling av fornybar energi Effektiv og miljøvennlig produksjon og forbruk i industri, offentlig og privat sektor	1-2 mill	K	Inntil 0,2 mill i 1 år, 50 % egenfinansiering
		6 mill	B	0,5-2 mill per år i 1-3 år, 50 % egenfinansiering
		-	O	0,5-2 mill per år i 1-3 år, 30% egenfinansiering
		-	I	0,5- 2 mill per år i 2-4 år, 25 % egenfinansiering
Teknologi	Systems engineering, maritim engineering, mikro-nanoteknologi, batteriteknologi, vannrensningsteknologi, bioteknologi prosessindustri	1-2 mill	K	Inntil 0,2 mill i 1 år, 50 % egenfinansiering
		6 mill	B	0,5-2 mill per år i 1-3 år, 50 % egenfinansiering
		-	O	0,5-2 mill per år i 1-3 år, 30 % egenfinansiering
		2-4 mill	I	0,5- 2 mill per år i 2-4 år, 25 % egenfinansiering
Velferd, helse og omsorg	Forebyggende og helsefremmende arbeid Helsetjenester; Offentlig og privat samhandling Aldring, helse og omsorg	1-2 mill	K	Inntil 0,2 mill i 1 år, 50 % egenfinansiering
		-	B	0,5-2 mill per år i 1-3 år, 50 % egenfinansiering
		6 mill	O	0,5-2 mill per år i 1-3 år, 30 % egenfinansiering
		-	I	0,5- 2 mill per år i 2-4 år, 25 % egenfinansiering
Reiseliv, opplevelsesnæring og attraksjonskraft	Bærekraftig turisme og bærekraftig stedsutvikling	1-2 mill	K	Inntil 0,2 mill i 1 år, 50 % egenfinansiering
		-	B	0,5-2 mill per år i 1-3 år, 50 % egenfinansiering
		1,5-3,5 mill	O	0,5-2 mill per år i 1-3 år, 30 % egenfinansiering
		-	I	0,5- 2 mill per år i 2-4 år, 25 % egenfinansiering

B: Regionale bedriftsprosjekter; **I:** Regionale institusjonsprosjekter; **K:** Regional kvalifiseringsstøtte; **O:** Regionale offentlige prosjekter

